N°. 96. 1848.

PROVINCIAAL DAGBLAD VAN NOORD-BRABANT

EN

's HERTOGENBOSSCHE STADS-COURANT.

VRIJDAG, den 1 December.

BEKENDMAKING.

De Voorzitter en Stemopnemers der Kiesvergadering in de Hoofdplaats van het 1e Kiesdistrikt van Noord-Brabant, maken hiermede aan de kiezers bekend, dat, naar aanleiding van art. 23 van het voorloopig kiesreglement, bij de verkiezing van den 27 dezer, als lid voor de tweede kamer der staten-generaal, niemand de volstrekte meerderheid heeft bekomen, dat diensvolgens ter voldoening aan art. 24 van dat reglement, voor dat lidmaatschap op het dubbeltal zijn gebragt:

1°. Mr. *N. F. C. J. SASSEN*, advokaat,

2°. Mr. *J. L. A. LUYBEN*, raadsheer, beide wonende te *'s Hertogenbosch.*

Zullende ingevolge bekendmaking van heeren Gedeputeerde staten dezer Provincie, de dato 31 october ll., lett. M. M., afdeeling Policie, respectievelijk in het hoofd- en onder-kiesdistrikt *'s Hertogenbosch* en *Geffen*, *op maandag den 4de december aanstaande*, van des morgens 9 tot des namiddags 3 ure, de herkiezing plaats hebben, en de stemopneming daags daaraanvolgende, van des vormiddags 9 ure, tot dat dit werk geheel zal zijn afgeloopen gehouden worden, ten Stadhuize en Raadhuize van genoemde plaatsen.

Wordende wijders herinnert, dat geen andere stemmen als op bovenstaande dubbeltal, kunnen worden uitgebragt, en voorts verwittigd dat, aan de kiezers de vereischte stembilletten zullen worden bezorgd, met uitnoodiging, om dezelve des verkiezende toegevouwen doch niet verzegeld in de bussen te steken, ten einde de stemopneming te bespoedigen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid zal kunnen voorwenden, zal deze worden gepubliceerd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is; zullende deze mede in het *Provinciaal Dagblad en 's Hertogenbossche Stads-Courant* worden geïnsereerd.

's Hertogenbosch, den 29 November 1848.

De Voorzitter en Stemopnemers der Kiesvergadering voornoemd,
A. G. VERHEYEN.
N. F. SASSEN.
JOH. THEOD. LUYCKX.

NEDERLANDEN.

'sHERTOGENBOSCH, *den 30 November.*

Bij besluit van den 23 dezer, heeft Z. M. goedgevonden hebbende te bepalen, dat, in afwachting eener uitbreiding van het wapen der koninklijke maréchaussée, onverwijld uit verschillende korpsen kavallerie een zeker aantal officieren, onder-officieren, korporaals en manschappen zal worden gekozen, om, gedurende den naderenden winter, de policie ten platten lande te versterken, besloten: 1°., dat de officieren, onder-officieren, korporaals en manschappen der kavallerie, waaruit de bedoelde detachementen zullen zijn zamengesteld, tot een nader door Z. M. te bepalen tijdstip, doch niet langer dan tot den 1 mei aanstaande als maréchaussée, ten nutte der justitie zullen dienst doen; 2°., dat op de officieren en onder-officieren, hieronder begrepen de korporaals, die aan de voorzeide detachementen zullen worden toegevoegd, toepasselijk is het koninklijk besluit van den 13 februarij 1845 (*Staatsblad* n°. 8), betreffende de beëediging van officieren en onderofficieren bij het wapen der maréchaussée als ambtenaren belast met het opsporen van misdrijven en hulp-officieren van het openbaar ministerie.

— Men schrijft uit 's Gravenhage. Bij gelegenheid van 's konings verjaardag op den 6 december aanstaande, zullen, op uitdrukkelijk verlangen van Z. M., des avonds geene openbare feestvieringen alhier plaats hebben, en zullen de gelden daartoe bestemd door het stedelijk bestuur, worden besteed voor eene uitdeeling op dien dag van wittebrood en kaas aan al de bedeelde armen der verschillende godsdienstige gezindheden, in deze stad en in Scheveningen. Z. M. onze geëerbiedigde koning, ten volle overtuigd van de liefde van zijn volk, ook zonder luidruchtige vreugdebetooningen, heeft, met het stedelijk bestuur begrepen, in het tegenwoordig jaarsaizoen, en in een oogenblik van bezorgdheid voor eene ons nog bedreigende ziekte, alle openbare nachtelijke vermakelijkheden, zoo veel mogelijk te moeten trachten tegen te gaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 25 November.*

De toevloed naar de zitting der nationale vergadering van heden, waarin de ophelderingen, welke de generaal *Cavaignac* verlangd had, zouden plaats hebben, was buitengemeen groot. De tribunes waren geheel bezet, ook de aartsbisschop van Parijs was tegenwoordig. De heer *Lamartine*, even als de leden van het voormalig uitvoerend bewind, waren op hunne plaatsen. Na het volbrengen der eerste werkzaamheden beklom de generaal *Cavaignac* het spreekgestoelte. Hij begon met te zeggen, dat hij bovenal voor de op handen zijnde debatten kalmte verlangde; tevens gaf hij te kennen, dat de door hem verlangde ophelderingen geenszins tegen de geheele uitvoerende kommissie gerigt waren, maar dat zij hem alleen persoonlijk betroffen, en hij vroeg dus de heeren *Garnier Pagès*, *Duclerc*, *Pagnerre* en *Barthélemy St. Hilaire* af, of het waar was, dat zij iets gezegd of geschreven hadden, dat regtstreeks of zijdelings kon strekken, om te verklaren of te regtvaardigen de aanvallen, waaraan hij, naar aanleiding van de junij-dagen, heeft blootgestaan. De heer *Barthélemy St. Hilaire* beantwoordde deze uitdaging en trad in eene uitvoerige ontwikkeling van de bezwaren tegen het gedrag van *Cavaignac* gedurende de junij-dagen. De spreker las voornamelijk een verhaal der gebeurtenissen van junij voor, hetwelk, zijns inziens, onpartijdig was en waaruit, onder anderen, het volgende bleek: Reeds den 11 mei werd de aandacht der uitvoerende kommissie gewekt door de houding der nationale werkplaatsen; den 20 mei gaf zij bevel aan den minister van oorlog, 20,000 man troepen te Parijs te vereenigen, die, met 15,000 man nationale garde, in staat zouden zijn, den te vreezen opstand het hoofd te bieden. In de eerste dagen van julij werd nogmaals het bevel gegeven, twee divisiën van het leger der Alpen te doen komen. Deze bevelen werden niet spoedig genoeg uitgevoerd. De generaal *Foucher* verklaarde den 27 mei, dat er slechts 10,000 man te Parijs waren. Ook de heer *Ledru-Rollin* had er reeds in maart op aangedrongen, dat een leger te Parijs kwame, en er scheen geen reden te zijn, dit plan niet te verwezenlijken. Den 21 julij, toen de gisting het ergste deed vreezen, gelastte de heer *Marie* aan den minister van oorlog, de wacht op het Luxemburg door eene aanzienlijke magt te doen versterken; men zond er slechts 800 man heen. De generaal *Cavaignac*, geïnterpelleerd over het niet uitvoeren der bevelen, wierp de schuld op den generaal *Foucher*, die de gevraagde divisie kommandeerde; ten gevolge eener hierop gevolgde diskussie, werd genoemde generaal verplaatst. Toen de barrikades werden opgerigt, drong de uitvoerende kommissie er weder op aan, die met geweld te bemagtigen, maar de generaal *Cavaignac* beweerde, dat hij geene troepen genoeg had; te vergeefs herhaalde de uitvoerende kommissie dit verzoek; de generaal *Cavaignac* weigerde ronduit. En toch scheen het mogelijk, de oproeren te bedwingen, zoo als de spreker uit eenige bijzonderheden trachtte aan te wijzen. De generaal *Cavaignac* bleef werkeloos. Hier trad de spreker in vele bijzonderheden, om aan te wijzen, dat de generaal *Cavaignac*, terwijl hij zich niet genoegzaam bezig hield met het dempen van den opstand, zich des te ijveriger bezig gehouden had met het voorbereiden van zijn presidentschap. De nalatigheid van *Cavaignac* had ten gevolge gehad, dat de opstand zich op eene vreesselijke wijs uitbreide, en toen deze op het hoogst geklommen was, stelde de nationale vergadering eindelijk Parijs in staat van beleg en *Cavaignas* aan het hoofd des bewinds. Toen eerst zond hij aan den generaal *Lamoricière* de lang gevraagde hulp.

Na deze uitvoerige beschuldigingen van pligtverzuim vatte de generaal *Cavaignac* het woord op. Hij zeide: dat hij geenszins de uitvoerende kommissie wilde beschuldigen; dat hij integendeel overeenkomstig die kommissie gehandeld had, en dat hij ieder uittartte, te bewijzen, dat hij niet al de bevelen, hem door die kommissie gegeven, opgevolgd had. Hierop trad de generaal in eene wederlegging der feiten, welke de heer *Barthélemy St. Hilaire* aangevoerd had, en welke de strekking hadden, hem van pligtverzuim te beschuldigen. Hij riep de getuigenis van den generaal *Bedeau*, in, of hij niet alles gedaan had, om de huisvesting der troepen voor te bereiden (de generaal *Bedeau* antwoordde toestemmend). Vervolgens toonde hij achtereenvolgens aan, dat hij al het mogelijke gedaan heeft, om de bevelen, welke hem gegeven waren tot het aanrukken van troepen, uit te voeren; hij regtvaardigde zijn stelsel van verdediging, wederlegde de beschuldiging van werkeloosheid en die, welke hem te last was gelegd, alsof hij zijnen pligt aan zijne eerzucht had opgeofferd.

De zitting werd ten zes ure opgeheven tot des avonds ten acht ure.

Van den 26. De gisteren morgen afgebroken beraadslagingen zijn in de avondzitting der nationale vergadering voortgezet, en ten gunste van den generaal *Cavaignac* afgeloopen.

Het eerst heeft in die zitting de heer *Barthélemy St. Hilaire* nogmaals het spreekgestoelte beklommen. Hij zeide, dat hij reeds bij vroegere gelegenheden beweerd heeft en het thans herhaalt, niet te gelooven, dat de generaal *Cavaignac* uit heerschzucht had gehandeld. Het bleef echter uitgemaakt, dat er misslagen waren begaan; dat die aan de uitvoerende kommissie werden toegeschreven, en dat deze zich moest verdedigen. De generaal had betrekkelijk het Panthéon zoodanige inlichtingen gegeven, dat de spreker zich daarmede kon vereenigen. Hij moest echter opmerken, dat de generaal die niet aan de uitvoerende kommissie had gegeven.

De generaal *Cavaignac* vatte toen het woord op, en zeide, dat, indien hij had willen luisteren naar al de personen, die hem troepen waren komen vragen voor de verschillende aangevallen punten, hij dan 300 bataillons ter zijner beschikking had moeten hebben. Hij was intusschen met het terugnemen der woorden van den heer *St. Hilaire* tevreden.

De heer *Garnier Pagès* wederlegde eene gedane beschuldiging van persoonlijke heerschzucht der leden van de uitvoerende kommissie. Den heer *St. Hilaire* was de portefeuille van openbaar onderwijs, aan den redenaar het voorzitterschap der nationale vergadering aangeboden. Beiden hadden echter geweigerd. De redenaar verweet den generaal *Cavaignac*, dat de uitvoerende kommissie hem verdedigd had, toen hij haar minister was, hetgeen hij evenwel niet gedaan heeft voor die kommissie, terwijl deze toch iets voor hem gedaan had, door hem tot divisie-generaal, gouverneur van Algerië en minister van oorlog te benoemen.

De generaal *Cavaignac* beantwoordde den vorigen spreker. Hij ontkende, aan hem, zoo min als aan den heer *St. Hilaire*, aanbiedingen gedaan te hebben. Men had hem verweten, dat hij hem niet op de tribune verdedigd had, maar als minister van oorlog verdedigde hij hem beter dan met woorden. Men had van ondankbaarheid gesproken, maar de redenaar liet het aan de vergadering ter beoordeeling over, wat hij aan den heer *Garnier Pagès* kon verschuldigd zijn.

De heer *Ledru-Rollin* trachtte in eene krachtige rede te betoogen, dat de generaal *Cavaignac* nimmer zijne beloften gehouden heeft, om de troepen te concentreren. Van alle kanten waren klagten opgegaan, dat er geene troepen kwamen aanrukken. Ten slotte zijner rede, zeide de spreker, dat, daar het bewezen is, dat de honger de bevolking tot de barrikades gebragt heeft, het tijd was aan de amnestie te denken.

De generaal *Bedeau* verklaarde, dat, in den morgen van den 23 op het stadhuis 6 bataillons aanwezig waren, waarvan 2 in hunnen gang belemmerd waren door de barrikades, welke zich reeds begonnen te vormen.

De generaal *Cavaignac* nam toen voor de laatstemaal het woord op. Hij zeide, dat, telkens als hij het woord republiek uitsprak, en wanneer iemand zeide dat hij haar getrouwelijk en op eene nuttige wijs diende, er een ander opstond om dit tegen te spreken. De redenaar had hierop maar twee woorden te zeggen: Gij denkt de republiek te dienen. Ik denk dit ook te doen. Wij zullen zien, wie van beiden haar het best gediend heeft. Wat hem betrof, men kon beleedigingen tot hem rigten. Indien hij een man was, die partij trachtte te trekken van hetgeen sommigen zeiden, men kon overtuigd zijn dat hij hunne beleedigingen boven hunne loftuitingen zou verkiezen. De redenaar had deze woorden niet uitgelokt, maar hij sprak die uit, omdat, niet hij, maar anderen gewaagd hadden van het woord kandidatuur. Daarover was thans geen sprake, maar naar aanleiding daarvan was hij genoodzaakt geworden, een en ander te zeggen, wat hij gaarne tot nadere gelegenheid had bewaard, omdat hij zijne woorden niet had willen toegeschreven hebben aan persoonlijke heerschzucht, aan staatkundige huichelarij, aan welke beschuldigingen men hem sinds lang gewoon had doen worden. Daarom had hij het stilzwijgen willen bewaren. Men heeft hem echter genoodzaakt te spreken, en nu moest hij herhalen, dat hij aan den tijd de zorg overliet te beslissen wie het best de republiek gediend heeft. De heer *Ledru-Rollin* heeft gezegd, dat hij zich van den redenaar had verwijderd, maar, bij den tegenwoordigen staat van zaken, wist spreker waarlijk niet, wie van beiden zich het eerst van den ander verwijderd heeft. Voorzeker, zeide hij ten slotte, bestond er eene scheiding, en hij moest, wat hem betreft, verklaren, dat hij moeijelijk kon voorzien dat die immer zou ophouden.

De heer *Lagrange* sprak nog kortelijk, en betreurde de tegenwoordige debatten. Hij verwonderde zich, dat men zich met persoonlijkheden, en niet met het volk, bezig hield. Nog voor weinige dagen was alles volmaakt rustig, en thans vormen zich volksgroepen. Op gelijke wijs zijn de junij-dagen begonnen.

De heer *Dupont* (de l'Eure) stelde toen voor dat de vergadering verklarende te volharden bij haar besluit van den 28 junij, dat de generaal *Cavaignac* zich zeer verdienstelijk omtrent het vaderland gemaakt heeft, overgaat tot de orde van den dag. Met eene meerderheid van 503 tegen 34 stemmen, werd dit voorstel aangenomen. Onderscheidene kreeten van: *leve de republiek!* deden zich hooren.

Men heeft opgemerkt, dat verschillende leden, waaronder de heer *Thiers*, zich voor de stemming verwijderd hebben. De leden der vereeniging van de straat Poitiers, 40 leden van het instituut alsmede de geheele partij van den berg, met uitzondering van tien leden, hebben geen deel aan de stemming genomen. Zij heeft echter een zeer goeden indruk gemaakt en eene niet onbelangrijke rijzing ter beurze ten gevolge gehad. Algemeen is men het eens over het talent, dat de generaal *Cavaignac* in zijne verdediging heeft ten toon gespreid, en is men vrij algemeen van oordeel, dat hij zich gezuiverd heeft van den blaam eener personele heerschzucht. Velen betwijfelen echter, of daarom de keuze van den 10 december hem gunstig zal zijn. Men schrijft dit niet toe aan zijn persoon, maar aan het beginsel, dat hij vertegenwoordigt en dat reeds zoo veel kwaads gesticht heeft, terwijl bovendien zijne overige vrienden hem vaarwel zeggen, omdat hij hen thans voor goed verlaten heeft.

— Men schrijft uit Italie. Eergisteren heeft men te Parijs ernstige berigten uit Rome ontvangen. De Paus zoude genoodzaakt geweest zijn, ten gevolge eener volksbeweging van ministerie te veranderen. Het Toskaansche dagblad *Alba* deelt daaromtrent uit Rome van 16 november het volgende mede: Heden morgen ten elf ure, is er op het plein Del Popolo eene groote vereeniging gehouden van de geheele burgerwacht, de linie troepen, de Karabiniers en het volk. Ten twaalf ure vertrokken meer dan 30,000 man van dit plein en begaven zich naar de kamer van afgevaardigden, om haar uit te noodigen aan den Paus een democratisch ministerie te vragen en hem te verzoeken de volgende consessien, die zij op een breed stuk papier gedrukt met zich droegen, in te willigen: 1°. Erkenning van de Italiaansche nationaliteit; 2°. Bijeenroeping der constitutie en behandeling van een verbonds ontwerp; 3°. Voortzetting der deliberatien bij de kamer van afgevaardigden over den oorlog der onafhankelijkheid; 4°. Algeheele goedkeuring van het programma van *Mamiani* van 5 junij.

De door het volk aangewezen ministers zijn: *Mamiani*, *Sterbini*, *Campello*, *Saticeti*, *Fusconi*, *Limari*, *Sevini* en *Galetti*. De afgevaardigden, die zich aan den stoet aansloten, hebben zich naar den Paus begeven, die door den kardinaal *Soglio* deed zeggen, dat hij er over zoude nadenken. Het volk, hiermede weinig te vreden, zond nieuwe afgevaardigden, aan wien de Paus alsnu zelf antwoordde, dat hij niet konde toestaan, wat men hem met geweld afvroeg. Intusschen begonnen de Zwitsers van de Pausselijke wacht plotselings het volk terug te drijven, dat daarop de schildwachten aanviel en hen ontwapende. De Zwitsers trokken binnen het kasteel terug, onder bedreiging van op het volk en de troepen, die ongewapend waren, te zullen vuren. De verontwaardiging kende langer geene grenzen en men sprak er van, om een der poorten in brand te steken, toen de Zwitsers op het volk vuur gaven; dadelijk daarop vernam men onder de woedende menigte de kreten van te wapen! te wapen!

Ten drie ure sloeg men generalen marsch; de linie troepen en de burgerwacht vereenigden zich, de eerste peletons bezetten de voorposten rondom het quirinal, alsook de toren van San Carlino, en onderhielden tot 5 ure eene fusillade met de Zwitsers, die uit de vensters schoten.

Zes ure. Het quirinal is geheel bezet: 6000 burgerwachten en 3000 linie-soldaten staan strijdvaardig voor het paleis, met de kanonnen tegen den voornaamsten ingang gerigt. Zij voeren wagens, ladders, touwen, enz., enz., met zich, tot het opwerpen van barrikades.

Op nieuw wordt eene deputatie met dit ultimatum naar den Paus gezonden, en hem een uur toegestaan om tot het verlangen van het volk toe te treden. Weigert hij, dan zal het paleis stormenderhand genomen en al de personen, die men er vindt, gevat worden. Aan den Paus alleen zal het leven gespaard worden. De Paus deed alstoen den advokaat *Galetti* ontbieden en zeide hem, dat hij er in toestemde, het volgende ministerie te nemen: buitenlandsche zaken, *Mamiani*; binnenlandsche zaken en policie, *Galetti*; financien, de advokaat *Lunati*; handel en openbare werken, *Sterbini*; oorlog, *Campello*; openbaar onderwijs en presidentschap, de abt *Rosmini*; gratie en justitie, de advokaat *Serini*. Wat de overige vragen betrof, zoude de Paus zich aan de beslissing van den raad onderwerpen.

Bij deze berigten van de *Alba* hebben wij nog slechts de volgende omstandigheden uit de *Corrierre Mercantile* te voegen: De fusillade heeft in de stad drie uren geduurd. Mgr. *Palma*, secretaris van den Paus, is door eenen kogel aan het voorhoofd getroffen en gesneuveld. Men zegt dat ook eenige Zwitsers omgekomen zijn, maar eerst morgen zal men met juistheid de zaken kennen, daar de communicatien met het paleis afgesneden waren. Van het volk zijn slechts vier personen gewond.

De reden van dit gering verlies, voegt het blad er bij, is, dat de soldaten door de barrikaden en de Zwitsers door de muren van het paleis beschermd werden.

De berigten omtrent de gebeurtenissen te Rome, zijn nog zeer schaarsch. Belangrijk alleen zijn de relazen die de Piemontesche courant mededeelt, naar luid van brieven uit Rome van den 17 dezer. Zie hier wat die behelzen: Het volk heeft de op het plein Montecavallo opgerigte barrikaden weggeruimd; maar de poorten van het quirinaal zijn gesloten gebleven.

Ten 8 ure des morgens heeft de burgerwacht zich gewapend en ongewapend op het plein vereenigd, vast besloten zich van de Zwitsers te ontdoen. Er is eene deputatie naar den Paus gezonden, die in naam der Zwitsers gekapituleerd heeft, op voorwaarde nogtans, dat aller leven gespaard zoude worden. Daar het volk met die voorwaarde instemde, zijn de Zwitsers ontwapend geworden. Zij zullen heden avond vertrekken.

Ten 9 ure heeft de burgerwacht al de poorten, die de Zwitsers vroeger bewaakten in bezit genomen en de Heilige Vader wordt thans door haar bewaakt. De gewonden, zoo van het volk als van de troepen, zijn 11 of 12 in getal; niemand is daaraan voor alsnog bezweken, ofschoon twee ernstig gekwetst zijn. Men weet

nog niet of er eenige Zwitsers gesneuveld zijn. Mgr *Palma* is dadelijk dood gebleven. Hij was het, die den beruchten zendbrief van 29 april had opgesteld.

De Paus had, naar het schijnt, op de hulp van het graauw van Transtevère en Monti gerekend, maar dit heeft geweigerd eenen burgeroorlog aan te stoken. Had de Paus niet aan de wenschen van het volk voldaan, dan zouden de poorten van het paleis door het kanon verbrijzeld zijn. De Karabiniers waren vooral hoogst toornig, daar door de Zwitsers eenige hunner manschappen gewond waren geworden. Men had brandbare stoffen aangevoerd, om het paleis te verbranden. Een der kogels is tot in de kamer, waar zich de Paus bevond, doorgedrongen. De kardinaal *Lambruschini* heeft men niet in zijn paleis aangetroffen; hij was onder de vermomming van eenen dragonder ontvlugt. *Galletti* heeft weten te beletten, dat men het paleis van mgr. *Morandi* beschadigde.

De militaire overheden hebben verklaard, zich aan het volk te onderwerpen. *Rosmini* en *Serini* hebben onherroepelijk verklaard, niet aan het democratisch ministerie te kunnen deel nemen. De Paus is in het ledige quirinaal alleen achtergebleven. Noch de generale staf van de militairen, noch het kollegie der edelen, noch de kerkelijke overheid zijn hem door eenige huldiging komen troosten. Slechts het diplomatische ligchaam heeft zich tot hem begeven, dat, zegt men, hem alleen met de kardinalen *Antonetti* en *Soglia* heeft aangetroffen.

Naar men verzekert, zoude de Paus gezegd hebben, dat, gedwongen zijne wacht weg te jagen, en die door andere personen te doen vervangen, hij in zijn gedrag en in zijne geheel overdedigde stelling alleen te rade was gegaan met het denkbeeld, om op alle mogelijke wijzen het vergieten van het bloed der broederen te beletten. Alles, heeft hij er bijgevoegd, moet voor dit stelsel wijken; maar ik verklaar aan Europa en aan de wereld, dat ik voornemens ben mij inderdaad van alle maatregelen van bestuur te onthouden, dat ik daaraan vreemd wil blijven, en dat ik stellig verboden heb, zich van mijnen naam te bedienen en bij alle staats-akten het gewone formulier: overeenkomstig het goedvinden van Zijne Heiligheid, te gebruiken.

Op dit oogenblik vormt zich in de kamer eene indrukwekkende demonstratie, tot het oogenblikkelijk afkondigen der Italiaansche constitutie.

— Omtrent de aan den minister *Rossi* gepleegden moord, vinden wij nog deze bijzonderheden: De heer *Rossi* beklom de trappen der kamer van afgevaardigden, toen hij door een korps uit Vicenza teruggekomene vrijwilligers omringd werd. Een hunner heeft hem met eenen dolk doorboord. Door zijne medgezellen begunstigd, heeft de moordenaar kunnen ontsnappen.

De dolk had den hals van den ongelukkigen minister doorboord; men heeft hem naar den kardinaal *Gazoli* vervoerd, waar hij nog slechts vijf minuten geleefd heeft.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 24 *November.*

De zitting van den rijksdag werd heden door den vice-president *Riesser*, die berigt, dat de voorzitter *von Gagern* naar Berlijn is vertrokken, voorgezeten. Na eenige interpellatien, den minister van binnenlandsche zaken en van oorlog gedaan, komt het volgende voorstel der kommissie in behandeling.

De Duitsche rijks-vergadering, herzien het, den 19 julij ll., ten opzigte van het hertogdom Limburg genomen besluit, en in overweging genomen, dat het invoeren van de nieuwe Nederlandsche staatsregeling, in dat onafscheidelijk met Duitschland verbonden land, met evengenoemd besluit in openlijke tegenspraak zou staan, besluit: 1°. Het centrale bestuur wordt opgevorderd, tegen het ten uitvoer leggen van de nieuwe Nederlandsche staatsregeling, in het hertogdom Limburg, te protesteren, en het op iedere andere gepaste wijze te keer te gaan.

2°. Voor zoo ver tot het ten uitvoer leggen van het besluit van den 19 julij, een gemeenschappelijk overleg of eene beraadslaging met de hertogelijke Limburgsche of koninklijke Nederlandsche regering gevorderd mogt worden, die zonder verwijl te doen plaats hebben, en in het belang van evengemeld besluit zoo spoedig mogelijk ten einde te brengen.

Dit voorstel wordt met bijna algemeene stemmen aangenomen.

— Men meldt uit Berlijn, van den 24 dezer. De universiteit heeft eene memorie bekend gemaakt, geteekend door 62 professoren, en onder deze alle 7 professoren van de regtsgeleerde faculteit, in welke zij zich vóór het regt der kroon verklaren. Het antwoord van de regtsgeleerden der Engelsche kroon, aan wie de koningin *Victoria* de vraag, omtrent de bevoegdheid van den koning ter verdaging en verlegging van den rijksdag, had voorgelegd, is in gelijken zin uitgevallen.

Van den 25. De *Staats-Anzeiger* bevat: 1°. eene uitnoodiging van het ministerie aan alle leden der nationale vergadering, om zich op den 27 dezer, des voormiddags ten 10 ure, te Brandenburg, bij de opening van den rijksdag, te bevinden; 2°. een berigt van den generaal *von Thumen*, in hetwelk alnog wordt aangemaand tot de afgifte der koninklijke wapenen, aan de burgerwacht uitgedeeld, daar van de uitgegevene 23,360 geweren, slechts 19,681, van de 1400 buksen slechts 635, van de 1375 hartsvangers slechts 608, en van de 4024 sabels slechts 2009 zijn afgeleverd; 3°. eene bekendmaking van het bestuur der Pruissische bank, waarbij eene premie van 300 th. wordt uitgeloofd voor de ontdekking van hen, die zich bij voortduring schuldig maken aan de vervaardiging en uitgifte van valsche bankbilletten.

— Op den 21, des avonds, had eene conferentie plaats tusschen de kommissarissen van het rijksbestuur, *Simson* en *Hergenhahn*, en verscheiden afgevaardigden van alle fractien der Berlijnsche nationale vergadering. De kommissarissen verklaarden, dat het hunne taak was de botsing tusschen de kroon en de nationale vergadering ontstaan, in den geest der besluiten van de Duitsche vergadering te Frankfort, weg te ruimen; maar dat hunne instructien ook luidden, om, ingeval zulk eene beslechting niet tot stand kwam, een besluit te nemen. De afgevaardigden verklaarden eenparig, tot het besluit van het Frankforter parlement, van den 14 dezer toe te treden. Zij zeiden, dat dit besluit den koning uitnoodigde, de vergadering naar Berlijn te verleggen, zoodra de geschikte maatregelen tot de vrijheid der beraadslagingen in Berlijn genomen waren, en om een ministerie te benoemen, hetwelk het vertrouwen van het volk genoot. Door de bezetting van Berlijn door troepen, door de ontwapening was die vrijheid nu gewaarborgd en stond den koning niets meer in den weg, de vergadering te Berlijn te doen houden. En wanneer dit gedaan was, kwam het er nog slechts op aan, om een nieuw ministerie, in den zin van opgemeld besluit, te benoemen.

De kommissarissen waren met deze verklaring niet tevreden; maar drongen er op aan, dat de vergadering zich eerst naar Brandenburg zou begeven, om aldaar eene wet, ter beveiliging der vergadering, aantenemen. Dit verzoek werd echter door de afgevaardigden eenparig geweigerd, onder verzekering, dat de vrijheid der beraadslagingen en personen te Berlijn genoegzaam gewaarborgd was.

Op de vraag, of de vergadering zich naar eene beslissing van het centrale bestuur schikken zou, antwoordde de linkerzijde met neen; de overige fractien behielden zich hun antwoord voor.

— Uit Weenen schrijft men van den 22 dezer. Gisteren avond is bij den minister van binnenlandsche zaken de volgende telegraphische depêche, uit Olmutz, ontvangen: Z. M. de keizer stelde heden, 21 november, het ministerie zamen als volgt: Prins *Felix Schwarzenberg*, minister-president en minister van buitenlandsche zaken; *Frans* graaf *Stadion*, minister van binnenlandsche zaken, tegelijk minister van onderwijs *ad interim*; baron *von Kraus*, minister van financien; generaal-majoor baron *von Cordon*, minister van oorlog; d[r]. *Alexander Bach*, minister van justitie; ridder *von Bruck*, minister van koophandel en openbare werken, en ridder *von Thienfeld*, minister van landbouw en bergwerken.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN, *den* 25 *November.*

Het hof bevindt zich sedert woensdag op Osbornehouse, op het eiland Wight.

— De burggraaf *Melbourne*, genoegzaam door zijne staatkundige loopbaan bekend, is gisteren op zijn landgoed Brocketball, in het graafschap Hertford, in nagenoeg 70 jarigen ouderdom, overleden.

— Men verzekert, dat bij de regering berigt zou zijn ontvangen van het overlijden van *Ibrahim*-pacha aan de *cholera*.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop, loopende tot den 28 september ll. en aangebragt door het schip *de Mary Anne*, deelen het belangrijke nieuws mede, dat, op den 21 dier maand, door sir *H. Smith*, den Britschen gouverneur dier kolonie, eene proklamatie uitgevaardigd is, in welke hij aan de gezamenlijke bevolking mededeelt, dat de jongste opstand van de Hollandsche boeren aldaar, onder het bevel van *Pretorius*, krachtdadig onderdrukt is.

Prijzen der volgende Effecten.

AMSTERDAM, *den* 29 *November* 1848.

Nederl.	Werkel. Schuld.	$2^1/_2$ pCt.	*f*	$46^1/_2$ a $46^5/_8$
	dito dito.	3	— -	$55^5/_8$ a $55^{11}/_{16}$
	dito dito.	4	— -	72 a $72^1/_4$
	Amort. Sijndikaat.	$3^1/_2$	— -	a
	Handel-Maatsch.	$4^1/_2$	— -	a
	O. I. Leening. . .	4	— -	$72^1/_4$ a
	Aandeelen Rijn-Spoorweg		-	a
Spanje.	L. bij *Ard.* v. *L.* 85.	5 pCt.	-	$9^1/_2$ a
	Dito onb. stukken.	5	— -	$9^5/_{16}$ a
	Ardoin Coupon		-	$6^3/_{16}$ a
Rusland	Obl. bij *H.* $^{1798}/_{1816}$	5 pCt.	-	$99^1/_4$ a
	Dito dito $18^{28}/_{29}$	5	— -	$98^3/_8$ a
	Cert. bij d. $18^{31}/_{33}$	5	— -	a
	Dito bij *Hope*. . .	4	— -	$77^3/_4$ a
Oostenr.	Metalliek.	5 pCt.	-	$66^1/_2$ a
	Dito.	$2^1/_2$	— -	$34^3/_4$ a

BROODZETTING

VAN

's HERTOGENBOSCH

van Donderdag den 30 *November* 1848.

De prijs van het Roggebrood is voor deze stad 25 cents de drie Nederlandsche ponden, het Nederl. pond Boter *f* 0.56 a *f* 0.60.

Volgens de prijs der Rogge en de vastgestelde grondslagen, is de prijs van het Roggebrood;

Voor het Brood-Distrikt Waalwijk, te rekenen van vrijdag den 1 December 1848, des middags ten 12 ure, $14^1/_2$ cents de 2 Ned. ponden.

Voor het Brood-Distrikt Woudrichem, te rekenen van zondag den 3 December 1848, des middags ten 12 ure, 15 cents de 2 Ned. ponden.

Voor het Brood-Distrikt Vught, te rekenen van vrijdag den 1 December 1848, des morgens ten acht ure, op $21^1/_2$ cts. de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het Brood-Distrikt Uden, te rekenen van vrijdag den 1 December 1848, des morgens ten 8 ure, op $21^1/_2$ cents de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het Brood-Distrikt Ravenstein, te rekenen van zondag den 3 December 1848, op 37 cents de 5 Ned. ponden geregeld.

MARKTBERIGTEN.

'sHERTOGENBOSCH, Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 27, 28 en 29 November 1848. De prijzen der granen, enz., *per Nederl. mud*, als volgt: Rogge *f* 4.65 a *f* 5.00, Boekweit *f* 4.00 a *f* 4.65, Haver *f* $4^7/_8$ a $5^1/_4$ cent per Ned. pond.

Dingsdag, den 28 *November.*

Aardappelen per Ned. mud *f* 1.35 a *f* 1.90.

ROTTERDAM, *Maandag* 27 *November* 1848. De prijzen der granen, enz., per Ned. mud, als volgt:

Tarwe.

N. Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 6.80 a *f* 8.00.
,, Hoogl. Kl. 81½ Ned. pond. - 0.00 a - 9.00.

Rogge.

N. Zeeuws., Vl. en Overmaas. *f* 5.10 a *f* 5.40.
,, Noord-Brabandsche . . . . . - 5.00 a - 5.25.
,, Limburger 75 Ned. pond. . - 0.00 a - 5.35.

Garst.

N. Zeeuws., Vl., en Ov., wint. *f* 4.00 a *f* 4.20.
,, ,, ,, ,, zomer - 3.60 a - 3.70.

Haver.

N. Zeeuw., Vl., en N.-B., voed. *f* 1.70 a *f* 2.80.
,, ,, ,, ,, Westl. kort. - 2.50 a - 4.00.

Boekweit.

N. Noord-Brab. op 70 Ned. pond. *f* 4.75 a *f* 4.90.
Rhijn ,, 70 ,, ,, - 0.00 a - 0.00.

Boonen.

N. Zeeuws. en Walchers. witte - 6.00 a - 8.00.
,, ,, ,, ,, bruine - 6.50 a - 8.20.
,, ,, ,, ,, paarde - 3.90 a - 4.20.
,, ,, ,, ,, duiven - 5.20 a - 5.50.

Erwten.

N. Zeeuws. en Walchers. groene *f* 6.00 a *f* 7.60.
,, ,, ,, ,, witte - 6.00 a - 7.00.

Nijmegen, den 27 November 1848. De middelprijs van de 388 verkochte mudden Tarwe per N. mud *f* 7.88; van de 519 verkochte mudden Rogge *f* 4.60; Gerst de hoogste prijs *f* 3.90 en de laagste *f* 3.50; Boekweit de hoogste prijs *f* 4.50 en de laagste *f* 4.00; Haver de hoogste prijs *f* 2.75 en de laagste *f* 1.50. Groene Erwten de hoogste prijs *f* 8.50 en de laagste *f* 0.00. Boter per Ned. pond *f* 0.50 a *f* 0.60; die van de Aardappelen per Ned. mud *f* 1.50 à *f* 1.80.

Amsterdam, den 27 November. De prijzen der Granen, Zaden, Olien, enz., als volgt:

Poolsche Tarwe bij partij tot ruim vorige prijzen afgedaan; overige soorten alleen bij kleinigheden aan benoodigden; 128 pond bonte Poolsche *f* 335; 129 pond dito *f* 334; 132 pond Rostock *f* 302; 119 pond nieuwe Groninger *f* 160; 129 pond Kubanka *f* 253.

Rogge met weinig handel; 120 pond Odessa *f* 140 bij partij; 124, 125 pond nieuwe Geldersche *f* 152, 154.

Garst flaauw; 107 pond nieuwe Oldammer winter *f* 118; 97 pond dito *f* 102.

Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend; 121 pond Amersfoorts. *f* 157; 120, 122 pond Groot-Brabands *f* 156, *f* 160; 117 pond Groninger Zand *f* 140.

Koolzaad dadelijk zonder handel; op levering prijshoudend; op 9 vaten olie in nov. p. vl. 61½, april 1849 p. vl. 63; oct. p. vl. 61.

Lijnzaad in een doen; 113 pond Petersburg *f* 260, 106 pond Koningsberger *f* 215; 108/11 pond Riga *f* 220.

Raapolie williger; op 6/w. *f* 38; vl. *f* 37¼; 1°. dec. *f* 35¾, ⅞; mei *f* 36, ⅛; sept. *f* 35¾; oct. *f* 35¼, 36.

Lijnolie in een doen; op 6/w. *f* 28; vl. *f* 27.
Hennepolie op 6/w. *f* 35¼; vlieg. *f* 34¼.
Raapkoeken per 1040 stuks *f* 60 a *f* 68.
Lijnkoeken per 104 stuks *f* 8 a *f* 10.
Levertraan. Bruine per ton *f* 30, 32; blanke *f* 38.
Zuidzeetraan *f* 28 in entr.
Rondvisch per 100 Ned. ponden *f* 21.
Stokvisch. de 50 Ned. ponden *f* 12½.

Schiedam, den 27 November. Jenever het Ned. vat zonder Belasting of Fust *f* 17.25. Idem Amsterdamsche proef *f* 18.50.

Met overeenstemming van Heeren BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD 'sHERTOGENBOSCH, wordt bij deze kennis gegeven, *dat de verkooping van de verstane Panden*, over de maanden *Julij*, *Augustus* en *September 1847*, in de BANK VAN LEENING alhier, zal plaats hebben *op Donderdag den 14 December 1848 en volgende dagen;* zullende de Goederen daags te voren, van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren, aldaar te zien zijn.

De Notaris Mr. P. C. VAN DER PANT, te *Ammerzoden*, zal, *in plaats van op Donderdag den 30 November*, zoo als is aangekondigd, *op Donderdag den 7 December 1848*, des voormiddags ten *tien* ure, ten huize van *J. SARS*, te *Driel*,

FINAAL VERKOOPEN:

1°. Een Bunder, 75 Roeden, 50 Ellen UITERWAARD, *de Geer* genaamd, Kadaster Sectie C. no. 86.
Ingezet voor . . . . *f* 2,000.00.

2°. Een Bunder, 72 Roeden, 30 Ellen UITERWAARD, *de Baster Kamp*, Kadaster Sectie C. no. 67.
Ingezet voor . . . . *f* 2,250.00.

3°. Vier Bunders, 41 Roeden, 68 Ellen, UITERWAARD, *Bosmannenwaard* genaamd, Kadaster Sectie C. nis. 78 — 84.
Ingezet voor . . . . *f* 3,600.00.

4°. De drie Percelen *in Massa*.
Ingezet voor . . . . *f* 7,890.00.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

P. SUIJLING,

Vischverkooper in de Kerkstraat, te 'sHertogenbosch.

Verwittigd te hebben ontvangen: Mooije gerookte WINTERZALM, Bergsche ANSJOVISCH, beste Winter- en Gemarioneerde HARING, Spaansche KASTANJES, Malaga CITROENEN, Engelsche- en beste Zeeuwsche Gespeende OESTERS, welke driemaal 's weeks versch aankomen.

Verkoopt de Zeeuwsche Gespeende OESTERS à *f* 1.00 per honderd en de Corn OESTERS, tot hoogeren prijs. Ontvangt ook alle weken VERSCHE ZEEVISCH.

Beijersch Bier!

De ondergeteekende brengt mits deze, zijne Stadgenooten ter kennis; dat hij in zijne BROUWERIJ van BRUINE- en GARSTE BIEREN; met het aanstaande Voorjaar ook *puiks kwaliteit* van BEIJERSCH BIER, tegen *f* 18.00 per Okshoofd, ('s Lands- en Stads Impost daaronder begrepen), verkrijgbaar zal stellen.

's Hertogenbosch, den 29 November 1848.
JOS. VAN GULICK VAN PELT.

Te KOOP. WITTE MOERBEZIEBOOMEN en PLANTSOENEN, ACCASIA HEESTERS in soorten, ACER NEGUNDO'S, enz., tot zeer civiele Prijs. Adres: *H. BERAIL*, te *St. Michiels-Gestel.*

De Boekhandelaars H. PALIER EN ZOON te *'s Hertogenbosch*, hebben uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

1°. ONMISBAAR ZAKBOEKJE voor alle Standen, alsmede tot Huishoudelijk gebruik, voor 1849, in half Linnen Band . . . . *f* 0.60.

2°. KANTOOR-PLAK-ALMANAK, voor 1849 . . . . . *f* 0.20.
. . . dito . . opgeplakt . . . *f* 0.40.

3°. GRONDWET voor het Koningrijk der Nederlanden, naar de wijzigingen in 1848 daarin gebragt, benevens de indeeling der Kiesdistrikten voor de Provincie *Noord-Brabant* . . *f* 0.30.

4°. BESLUIT, houdende toelichtingen en voorschriften betrekkelijk de te houdene Kiezers-vergaderingen . . . *f* 0.10.

5°. TABEL van de hoogte des Waters in de Dieze aan den Boom te *'s Hertogenbosch*, van de jaren 1817 tot 1848, opgemaakt door den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie *Noord-Brabant*, A. DE GEUS . *f* 0.10.
. . . dito . . opgeplakt . . . *f* 0.20.

Bij GEBR. MULLER, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch*, ziet het licht:

BIJDRAGE tot eene nadere kennis van de gebrekkige Waterlossing en het ontworpen Kanaal van Uitwatering der Boven-Maaspolders en van de Landen in de omstreken van *'s Hertogenbosch*, als een vervolg op het Overzigt van den Heer VAN DE MORTEL, en de Memorie van den Heer SCHIFFER; door F. G. J. VAN RIJCKEVORSEL, President van het Polder-Bestuur van het Boschveld en Maij. Prijs . . . . *f* 0.50.

CHEVRAUX
GLACÉ HANDSCHOENEN,
van f 1.70 *en f* 1.90,
voor
f 1.20 *en* 1.40.

Gedurende de
ST. NICOLAAS KERMIS.

PELTERIJEN,
OVERSCHOENEN,
LAARSEN en
GEZONDHEIDSPANTOFFELS.

Te beginnen *met 4 December aanstaande*, zal **STAELENBERG LEMMENS**, bij *CONTANTE BETALING*, verleenen eene *korting van tien percent*, terwijl hij tevens zijne Stadgenooten en het geëerd Publiek informeert, dat hij, van zijne Fabrijkanten belast is, de CASTORINNE, CROISÉ en andere DUFFELS, LAKENS en BROEKSTOFFEN, tot veel *verminderde Prijzen* te verkoopen, deze echter *zonder korting.*

Russische Pellerijen. ***Oost-Indische Jichtvellen.***

Te *'s Hertogenbosch*, bij E. LION EN ZONEN.